

III

(Förberedande akter)

EUROPEISKA CENTRALBANKEN

Rekommendation till Europaparlamentets och rådets beslut om ändring av artikel 22 i stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken

(ECB/2017/18)

(framlagd av Europeiska centralbanken)

(2017/C 212/04)

MOTIVERING

I. INLEDNING

Den 4 mars 2015 meddelade Tribunalen sin dom i mål T-496/11 *Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland mot Europeiska centralbanken* ⁽¹⁾. Tribunalen konstaterade där att Europeiska centralbanken (ECB) saknar normgivningskompetens för verksamheten i system för clearing, inbegripet centrala motparter. Mot bakgrund av detta ogiltigförklarade Tribunalen Eurosystemets tillsynsregler (Eurosystem Oversight Policy Framework), som offentliggjorts av ECB den 5 juli 2011, i den del där dessa föreskriver att centrala motparter måste vara belägna i en av euroområdet medlemsstater.

Tribunalen framhöll dock att artikel 129.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt innehåller ett förenklat ändringsförfarande beträffande vissa bestämmelser i stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken (nedan kallad *ECBS-stadgan*). Enligt denna bestämmelse får Europaparlamentet och rådet i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, på rekommendation av ECB eller på förslag av kommissionen, ändra artikel 22 i ECBS-stadgan. Tribunalen fann att ECB således kan begära att unionslagstiftaren ändrar artikel 22 om ECB anser att en normgivningskompetens för ECB beträffande centrala motparter är nödvändig för att ECB ska kunna uppfylla sin uppgift enligt artikel 127.2 fjärde strecksatsen i fördraget.

Betydelsefulla händelser på både global och europeisk nivå förväntas öka de risker som clearingsystem, särskilt centrala motparter, utgör för väl fungerande betalningssystem och genomförandet av den gemensamma penningpolitiken, vilket i slutändan påverkar Eurosystemets huvudmål att upprätthålla prisstabilitet.

Mot denna bakgrund lägger ECB fram denna rekommendation till Europaparlamentets och rådets beslut om ändring av artikel 22 i ECBS-stadgan. I enlighet med bestämmelserna i artikel 40.3 i ECBS-stadgan har denna rekommendation antagits genom ett enhälligt beslut av ECB-rådet. Denna rekommendation kommer att offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

II. ALLMÄNNA ÖVERVÄGANDEN

Negativa händelser som påverkar centrala motparter kan få följder för Eurosystemets huvudmål att upprätthålla prisstabilitet genom olika kanaler. För det första kan sådana händelser påverka likviditetspositionen för kreditinstitut i euroområdet vilket kan få negativa konsekvenser för väl fungerande betalningssystem i euroområdet. Detta kan medföra ökad efterfrågan på centralbankslikviditet och eventuellt försvåra genomförandet av Eurosystemets gemensamma penningpolitik. För det andra kan sådana händelser få negativa konsekvenser för funktionen av vissa segment av finansmarknaderna som har avgörande betydelse för den penningpolitiska transmissionsmekanismen.

År 2012 antog Europaparlamentet och rådet förordning (EU) nr 648/2012 ⁽²⁾ som bl.a. innehåller bestämmelser om att alla värdepapperscentraler ska vara säkra och sunda och alltid uppfylla stränga krav på organisation, uppförande och stabilitetstillsyn. Detta regelverk inkluderar kollektiva tillsynsarrangemang i form av kollegier där Eurosystemet ska

⁽¹⁾ ECLI: EU:T:2015:133.

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 av den 4 juli 2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister (EUT L 201, 27.7.2012, s. 1).

involveras, bl.a. i stressituationer där valutans stabilitet kan vara i fara. Mot bakgrund av de centrala motparternas allt större betydelse som systemviktiga aktörer, har Europeiska kommissionen antagit ett förslag till förordning om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter ⁽¹⁾.

Betydelsefulla händelser på både global och europeisk nivå förväntas öka de risker som clearingsystem, särskilt centrala motparter, utgör för väl fungerande betalningssystem och genomförandet av den gemensamma penningpolitiken, vilket i slutändan påverkar Eurosystemets huvudmål att upprätthålla prisstabilitet.

För det första kommer Förenade kungarikets EU-utträde att få stora konsekvenser för Eurosystemets möjlighet att utföra sina uppgifter som centralbank för utgivningen av euro. För närvarande clearar centrala motparter etablerade i Förenade kungariket (UK) betydande volymer av eurodenominerade transaktioner – det dagliga värdet av eurodenominerade repor och öppna positioner i eurodenominerade räntesvappar uppskattas till 101 miljarder euro respektive 33 trillioner euro (omkring 99 procent av unionens marknad) ⁽²⁾. En större störning hos en av de stora centrala motparterna i Förenade kungariket kan medföra en kraftigt minskad likviditet i euroområdet. Eurosystemets möjligheter att övervaka och hantera de risker som utgår från centrala motparter i Förenade kungariket kommer att försämrats om centrala motparter i Förenade kungariket inte längre omfattas av unionens regelverk och tillsyn avseende centrala motparter enligt förordning (EU) nr 648/2012. De aktuella arrangemangen mellan ECB och Bank of England för informationsutbyte och samarbete avseende centrala motparter i Förenade kungariket som har betydande eurodenominerad verksamhet utgår från, men kan inte ersätta, kollektiva tillsynsarrangemang i form av kollegier som inrättats enligt förordning (EU) nr 648/2012. I framtiden kan centrala motparter i Förenade kungariket i stället bara omfattas av de regler som enligt den förordningen gäller för centrala motparter som är etablerade i ett tredjeland.

För det andra sker central clearing i allt större utsträckning över landsgränser och har blivit systemviktig. Vid toppmötet i Pittsburgh i september 2009 beslutade G20-ledarna att alla standardiserade OTC-derivatkontrakt ska clearas genom en central motpart. Detta beslut bekräftades av G20-ledarna i juni 2010 och har genomförts i unionen genom förordning (EU) nr 648/2012. Genom den fortskridande integreringen av unionens finansmarknader agerar centrala motparter inte längre främst på en inhemsk marknad utan har blivit kritisk infrastruktur för unionens finansmarknader. Den här utvecklingen har medfört att de centrala motparternas storlek och betydelse har ökat dramatiskt både inom unionen och globalt.

Den 13 juni 2017 lade Europeiska kommissionen fram sitt lagstiftningsförslag som säkerställer finansiell stabilitet och säkerhet samt sundhet hos centrala motparter som är systemviktiga för unionens finansmarknader ⁽³⁾. Kommissionen förslag avser att införa mer integrerad tillsyn genom tillsynsmyndigheterna och ansvar för den utgivande centralbanken för att bidra till att utveckla djupare och mer integrerade kapitalmarknader. Kommissionen vill också hitta lösningar på de frågor som aktualiseras av att Förenade kungariket lämnar unionen och säkerställa att centrala motparter som är systemviktiga för unionens finansmarknader omfattas av de kontrollmekanismer som garanteras av unionens rättsliga ramverk.

I detta sammanhang, för att säkerställa att Eurosystemet som utgivande centralbank för euron kan utföra den roll som förslaget avser, är det ytterst viktigt att det har nödvändig behörighet enligt fördraget och ECBS-stadgan. Eurosystemet bör vara behörigt att övervaka och bedöma risker som utgår från centrala motparter som clearar eurodenominerade transaktioner som uppgår till betydande belopp. Detta bör särskilt inkludera normgivningsmakt att anta bindande utvärderingar och kräva korrigerande åtgärder i nära samarbete med unionens andra myndigheter för att hantera risker för Eurosystemets grundläggande uppgifter och huvudmål. Om så är nödvändigt för att skydda eurons stabilitet bör ECB utanför det regelverk som framgår av förordning (EU) nr 648/2012 vara behörig att anta ytterligare krav för centrala motparter som deltar i clearing av eurodenominerade transaktioner som uppgår till betydande belopp.

Mot denna bakgrund anser ECB att den bör ges behörighet att reglera clearingsystem, särskilt centrala motparter, vilket är nödvändigt för att den fullt ut ska kunna fullgöra sina grundläggande uppgifter som anges i artikel 127.2 första och fjärde strecksatsen i fördraget.

⁽¹⁾ Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om en ram för återhämtning och resolution av centrala motparter och om ändring av förordningarna (EU) nr 1095/2010, (EU) nr 648/2012 och (EU) 2015/2365 (COM(2016) 856 final).

⁽²⁾ LCH.Clearnet Ltd CPMI-IOSCO public quantitative disclosure information, januari 2017.

⁽³⁾ COM(2017) 331 final.

**Europeiska centralbankens rekommendation till
EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS BESLUT
om ändring av artikel 22 i stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska
centralbanken**

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 129.3,
med beaktande av stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken, särskilt artikel 40.1,
med beaktande av Europeiska centralbankens rekommendation,
med beaktande av Europeiska kommissionens yttrande (*),
i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och
av följande skäl:

- (1) De grundläggande uppgifter som Europeiska centralbankssystemet (ECBS) ska genomföra inkluderar att utforma och genomföra unionens monetära politik samt att främja ett väl fungerande betalningssystem. En säker och effektiv finansmarknadsinfrastruktur, särskilt clearingsystem, är av avgörande betydelse för att fullgöra dessa grundläggande uppgifter.
- (2) För att uppnå dessa ECBS-mål och utföra sina uppgifter får ECB och de nationella centralbankerna ställa anordningar till förfogande och ECB får utfärda förordningar för att säkerställa effektiva och sunda clearing- och betalningssystem inom unionen och i förbindelser med tredjeland.
- (3) Den 4 mars 2015 meddelade Tribunalen sin dom i mål T-496/11 ⁽¹⁾ *Förenade konungariket mot ECB*, där Tribunalen konstaterade där att ECB saknar behörighet att reglera verksamheten i clearingsystem. Tribunalen fann att artikel 129.3 i fördraget ger Europaparlamentet och rådet möjlighet att ändra artikel 22 i stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken (nedan kallad *ECBS-stadgan*) i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och på rekommendation av ECB. Domstolen konstaterade att "för det fall ECB skulle anse att en normgivningskompetens för ECB beträffande infrastruktur som utnyttjas för clearing av värdepapperstransaktioner är nödvändig för att den ska kunna uppfylla sin uppgift enligt artikel 127.2 fjärde strecksatsen FEUF, ankommer det således på ECB att begära att unionslagstiftaren ska ändra artikel 22 i stadgan genom att lägga till en uttrycklig hänvisning till systemen för clearing av värdepapper".
- (4) Betydelsefulla händelser på både global och europeisk nivå förväntas öka risken för störningar som påverkar clearingsystem, särskilt centrala motparter, och hotar väl fungerande betalningssystem och genomförandet av den gemensamma penningpolitiken, vilket i slutänden påverkar Eurosystemets huvudmål att upprätthålla prisstabilitet.
- (5) Den 29 mars 2017 informerade Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland Europeiska rådet om sin avsikt att lämna Europeiska unionen. När Förenade kungariket lämnar unionen kommer detta att medföra en fundamental förändring av hur reglering, övervakning och tillsyn av viss systemviktig eurdenominerad clearingverksamhet sker, vilket får negativa konsekvenser för Eurosystemets möjlighet att övervaka och hantera hot mot väl fungerande betalningssystem och genomförandet av Eurosystemets monetära politik.
- (6) Central clearing sker i allt större utsträckning över landsgränser och har blivit systemviktig. Eftersom de centrala motparterna har många olika medlemmar och deras finansiella tjänster tillhandahålls på paneuropeisk nivå, är de mycket viktiga för hela unionen, och särskilt för euroområdet. Detta återspeglas i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 ⁽²⁾, som inrättar kollektiva tillsynsarrangemang i form av kollegier som består av relevanta myndigheter på nationell nivå och unionsnivå, inbegripet Eurosystemet i dess egenskap av utgivande centralbank för euron.
- (7) För att beakta dessa aspekter lade kommissionen den 13 juni 2017 fram sitt lagstiftningsförslag för att säkerställa finansiell stabilitet samt säkerheten och sundheten hos centrala motparter som är systemviktiga för unionens finansmarknader. För att säkerställa att Eurosystemet som utgivande centralbank för euron kan utföra den

(*) Ännu ej offentliggjord i EUT.

⁽¹⁾ ECLI: EU:T:2015:133.

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 av den 4 juli 2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister (EUT L 201, 27.7.2012, s. 1).

roll som lagförslaget avser, är det ytterst viktigt att det har nödvändig behörighet enligt fördraget och ECBS-stadgan. Eurosystemet bör särskilt ha behörighet att anta bindande utvärderingar och kräva korrigerande åtgärder, i nära samarbete med unionens andra myndigheter. Om så är nödvändigt för att skydda eurons stabilitet bör ECB även vara behörig att anta ytterligare krav för centrala motparter som deltar i clearing av eurodenominerade transaktioner som uppgår till betydande belopp.

- (8) Artikel 22 i ECBS-stadgan återfinns i kapitel IV "ECBS monetära uppgifter och transaktioner". De uppgifter som tilldelas däri bör därför endast användas för monetära politiska ändamål.
- (9) Mot denna bakgrund bör ECB ges rättslig behörighet att reglera clearingsystem, särskilt centrala motparter, genom en ändring av artikel 22 i ECBS-stadgan.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Artikel 22 i ECBS-stadgan ska ersättas med följande:

"Artikel 22

Clearingsystem och betalningssystem

ECB och de nationella centralbankerna får ställa anordningar till förfogande och ECB får utfärda förordningar för att säkerställa effektiva och sunda clearing- och betalningssystem, och clearingsystem för finansiella instrument, inom unionen och i förbindelser med tredje land."

Artikel 2

Detta beslut träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdat i Frankfurt am Main den 22 juni 2017.

Mario DRAGHI
ECB:s ordförande
